

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20 botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

La qüestió d' Àfrica y las «manos ocultas»

Los moros nos insultan y ns van buscant rahons...

¿Haurèm de torná á dir «Al Africa, minyons?»

CRÓNICA.

A cullita política no ofereix una trista carga de verema: tot lo més alguns gotims. També en la vinya aquesta s'hi ceban totes las plagas: la filoxera dels pressupuestívoros que xuclan per sobre y per sota, per la soca y per las arrels, y á més de la filoxera totes las plagas criptogámicas, ó com si diguessim, totes las plagas més ó menos

tocadas del bolet... lo mildew, lo black-rott, en una paraula, otas las formas de la divisió y de la discordia.

Discordias y divisió en lo camp republicá
¿Creurán que cada vegada que sento parlar de coalicions, me poso á tremolar com la fulla al arbre?

Perque sempre passa lo mateix. Los elements que las concertan semblan animats dels millors desitjos. S'acostan, s'enrahonan, fraternisan y tot de un plegat comensan los crits, los insults y molts cops hasta las trompadas.

—Senyors ¿qué ha sigut? ¿qué ha passat? ¿qué hi ha?
No res: es que al donarse las mans se las han estretas ab massa forza y s'han fet mal. Si n'hi ha que las tenen com unas estenallas.

Devegadas volen ferse una caricia y s'esgarrapan ó s'treuen los ulls.

Tal com dich: se 'ls treuen Perque cego 's necessita ser pera no veure que 'l vinagre barrejat ab lo vi 's torna vinagre.

¡La coalició! Una gran paraula y una idea inmillorable quan los qu' están cridats á concertarla acuden degudament preparats pera durla á feits terme. Una gran paraula y una idea inmillorable quan se posseheix la virtut de l'abnegació y del sacrifici, fins á olvidar funestas memorias de passats agravis en aras de la idea republicana pura y lliure de preocupacions y de amors propis

Desgraciadament cada vegada que s'intenta, vé demostrant que la fruyta no está madura, y l'intentarla no serveix sino per posar en descubert las malehidas discordias que 'ns desgarran.

¿Qu' hém de fer davant de una realitat tan desconsoladora?

Carregarnos de paciencia, y adelantar pausadament pel camí més llarch, que després de tot será tal vegada 'l més segur

Traballém fins á conquistar lo sufragi universal, qu' es l'arma lícita de totes las democracias

Potser aixís, considerant lo molt que 'ns haurá costat de conseguirlo, sabrem usarne ab discreció, trayentne tot lo partit possible, perque á las discordias actuals succeheixin demá las bonas y fecundas inteligencias.

Llavors no hi haurá revolucionaris y legals en pugna: legals serém tots, perque tindrem per combatre l'arma pacífica de tots los progressos.

Llavors han de quedar excluidas totes las utopias que avuy ns debilitan y 'ns anulan.

¿A qué tractar de si ha de guisarse 'l pollastre ab salsa unitaria ó ab salsa federal, si encare no possehim lo pollastre?

Signém práctichs. Busquéim lo pollastre... conquistém la República.

Per fortuna nostra podém dir vaientnos de una frase castellana: «en todas partes cuecen habas.»

Si en la vinya republicana hi ha 'l mildew, en la vinya monárquica hi ha la filoxera.

¿Se 'n volen convencer? Passém llista.

«En l'últim concell de ministres celebrat á Madrid han surgit disensions graves entre en Canalejas y 'l conde de Xiquena.

«En Sagasta fá grans esforços per dominar la disenció que amenassa l'existencia del govern tal com está constituhit.»

Si 'ls ministres que menjan 's barallan... ¿volen ferme 'l favor de dir qué farán los que dejunan?

Entre 'ls conservadors hi ha grans disgustos

Voldrien los uns llansarse per tots los camíns á la conquista del poder, mentres uns altres están pels temperaments de la prudencia y de la expectativa.

Lo Mónstruo en tan se 'n va á París á veure 'ls toros... desde la barrera.

Los que no tenen un céntim per emprendre un viatge, están que trinan.

Alió que deyan de la febra groga que s'havía presentat al Ferrol, es una solemne mentida

L'única febra groga que 's nota avuy á Espanya s'ha declarat en la cara dels conservadors cessants.

¿Y D. Cristino Martos?

Va pel mon tot sol font profecias y predi'ant la gran castastrofe.

L'allioli de la conjura s'ha negat y no hi ha qui l'aprofiti.

«Y en tanto Martos sin cesar navega por el piélagó inmenso del vacío.»

Es veritat que l'únich qu' en apariencia pretén aprofitarlo es en Romero Robledo.

A Santander ho ha dit.

«Avuy es més ferma que may l'unió méva ab en Martos y en Cassola.

«Jamay hem de unirnos ab los homes que componen l'actual govern.»

Jamay ¿ho senten? Jamay.

Al mateix temps qu' en Romero á Santander, parlava en Cassola á Albacete y deya:

«No hi ha salvació possible pel govern actual si no entra en inteligencias ab los conjurats.»

En Romero Robledo s'ha mossegat la llengua; pero no importa.

Te una llengua tan especial lo pollastre de Antequera, que si li arrencan y la couhen, fins guisada y dintre de la cassola, encare farà discursos.

Total: los monárquichs no s'entenen.

Peró ells viuen sobre la tallada y 'l país los mira ab fástich.

Ja que 'ls republicans vivim sobre la idea per que no hem de procurar de una vegada que 'l país deixi de mirar-nos ab llástima?

P. K.

SUSCRIPCIÓ-PUGCERCÓS.

Suma anterior. Ptas. 38'75

De Badalona, Michel Costeséque, 0'50 y Mariana Costeséque, 0'50 —N. N. de Palma, 4.—Magí Tarrés 0'50 —Rosa Lloveras, 0'50.—María, Elvira, Carina y Luisa Tarrés, 0'25 cada una.—Juan Melis de Bañolas, 1.—A. Company, de Sitges, 0'50.—Joseph Busquets, 2.—I. LL. 1.—Joan Mosso, de Gracia, 1.—Joaquím Calaf (fill), 1.—J. C. Juliá y J. P. C. de Sabadell, cada un. 1.—Fandilleta, 0'50.—Un Antidina-cosmopoliterépico, 0'50.—Leuquím, 0'50.—El Corresponsal de Tarrasa, 1.—Manel Vilatimo, 2'50.—E. Martí, 1.—J. Godeol, 1.—J. Grifel, 1.—Anton Massip, 0'50.—Bartumeu Cañameras, 0'50.—De Anglés, tots los següens: Manel Gomez Fernandez 2.—T. Piferrer y Ribas, 1.—Ignaci Aménrich, 1.—Joaquím Poch, 1'60.—Rafel Solá, 0'50.—Gayetano Pons, 0'50.

TOTAL. Ptas. 69'86

Continúa oberta la suscripció.

ANG. nang, nang, nang!

La fetxa del 29 de Setembre de 1868, lo recort d'aquell dia en que Espanya vá entrar verdaderament en la vida del progrés y de la llibertat, no pot olvidarse ni may cap liberal la olvidarà.

Per xó LA CAMPANA DE GRACIA, seguint la costum de cada any, commemorarà 'l gloriós aniversari de la gran revolució de Setembre, publicant lo próxim dissapte un número doble, que contindrà text escullit y abuntantíssima ilustració.

Ara ja ho saben.

Doscents operaris de la casa de moneda de Madrid han quedat en vaga.

L'acunyació de moneda en uns temps com los actuals resulta una industria de luxe.

Y ademés ¿per qué necessita 'l govern pendres la pena de acunyarlas?

¿Que per ventura quan passa á cobrar la contribució no las troba fetas?

Entre las grans economias realizadas pel ministre de Marina s'hi conta la d'escursar per valor de cinch céntims la racció de pa de cada individu.

Re pecte á las comissions alextrangertan ricament retribuïdas no se 'n suprimeix cap.

Lo ministre de Marina revela un gran talent.

El ha calculat que ab cinch céntims menos de pa 'ls mariners no pesaran tant.

Y com menos pes hajan de soportar los barcos de guerra, menos fàcilment se 'n aniran á pico.

Perque un llibre-pensador que vá rebre una injuria personal del arquebisbe de Valencia, s'ha atrevit á portarlo als tribunals, casi tots los bisbes d'Espanya han protestat contra semblant atreviment.

Y ab los bisbes, han protestat los cabildos, y ab los cabildos los llanuts.

Peró al últim un gran número de senyoras valencianes s'han posat resoltament al costat del llibre-pensador.

¡Gran sintoma!

¡Ay de l'explotació religiosa lo dia que las faldillas se declarin enemigas de las sotanas!

Ha succehit lo que preveyam.

Vintiuna societats obreras reunidas diumenje en lo Circo Equestre de la Plassa de Catalunya van protestar enérgicament contra la designació feta per l'Ajuntament de Barcelona de la comissió que ha passat á París en representació de la classe.

Los verdaders obrers se consideran vexats de que, faltant á las condicions del acort de la corporació municipi-

pal, no se 'ls consultés en materia de tanta importancia. Sols los obrers mateixos podian designar als companys més aptes y dignes de practicar ab profit un estudi del gran concurs universal.

Y l'Ajuntament vá prescindir de las mans més aptas per treballar, escullint las més acostumadas á aplaudir en las aparatosas arribadas de D. Francisco.

La protesta queda consignada.

Y á la protesta dels obrers s'hi adhereix tot Barcelona, sense distinció de classes.

Ha mort lo príncep de Mónaco, l'únich rey del mon que vá suprimir tola classe de contribucions.

Tots los gastos del Estat se satisfán á Mónaco ab lo producto del joch.

Veneréu á la monarquia, com á una gran institució moralisadora.

Y diguém que quan no es un abisme, es una timba.

Una pintura de Espanya feta de má mestra.

Per la construcció del ferro-carril de Almeria á Granada vá haverse d'expropiar un tros de terra evaluat en 5 pessetas, y la tramitació del expedient vá durar la friolera de 190 dias!

Aixís l'administració dona probas de correcta encare que ab papé y tinta van gastarse las cinch pelas.

Si s'han de realizar totes las reformas que ha indicat lo Sr. Canalejas en lo seu discurs de obertura dels Tribunals, será qüestió de dir á n' en Sagasta:

—Fassi las crissis que vulga; separi als ministres que li dongui la gana; pero en cap concepte prescindeixi de 'n Canalejas.

Seria una gloria pel partit liberal y un honor inmens que 's simplifiqués l'administració de justicia, que 'ls plets que avuy arruinan á las familias duressin poch y costessin menos, y que 'l caciquisme perdés tola influencia en la administració de justicia.

Si 'l Sr. Canalejas vá de bona fé, com tot ho dona á compendre, es menester alentarlo y sostenirlo, diguin lo que vulgan los que 'l voldrien veure á terra pera ocupar lo seu puesto.

Senyor Sagasta: ministres hi ha que al separarse de la fusió se 'n enduran una dotzena de amichs molestos y pesats.

Ab en Canalejas perderá la forsa 'l democrática qu' es la única que pot sostenirlo, y l'apoyó 'l interessat del país amant de las reformas útils y reparadoras.

S'ha publicat una nova y magnífica edició de las dugas obras de Serafi Pitarra (Frederich Soler) tituladas *Cuentos del avi* y *Cuentos de la vora del joch*.

Es ociós fer l'elogi d'aquestos llibres, anant acompanyats d'una firma tan coneguda com la del popular Pitarra: tothom sab lo qu' ell val y 'l mérit de tot lo que brota de la seva privilegiada ploma.

Aquesta nova edició ha sigut espléndidament ilustrada pel nostre dibuixant M. Moliné, y cada volum porta una cuberta al cromo, qu' ella sola val las dugas pessetas que costa.

CARTAS DE FORA.—Pareix que 'l rector de Montreal, en lloch de predicar caritat y mansuetut, s'entreté insultant á una honrada familia d'aquell poble, pel gran delicté de no ser aficionada á las cosas de la iglesia. Ja veurá, aixó es qüestió de gustos. Uns s'encalabrinan ab no anar á missa, altres s'engrescan ab alguna noya de Vimboldí, deixantla de tal manera que no te més remey que fugir á Blancafort ab... tot l'equipatge... ¡Aixís va 'l mon! ¿No es veritat, senyor rector?

Lo mossen de Pallejá fa corre que 'ls redactors de LA CAMPANA no mereixen la amistat ni de las bestias. Aixís si que bo podrém ser amichs de vosté, senyor rector; ni ab vosté ni ab aquella tendera tan coneguda seva... ¿sab?

A Igualada hi ha un capellá que també diu bestias é insulta als que després de casarse no tenen temps pera ohir missa. Lo graciós será 'l dia en que tothom se casará pel civil y 'ls que 's casin ni ohiran missa ni s'acostarán á la iglesia per res. ¿Qué dirá llavors lo senyor Ramón?

CONFERENCIA

(Entre D. Práxedes y jo.)

STÁ visible lo senyor Sagasta?

—Ja ho crech!—contesta 'l criat. Don Práxedes es lo president més amable que hi ha hagut á Espanya.

—Més amable... y més trapissonda—murmuro jo; entre dents.

Y pitjant la porta, entro sense ceremonias en lo despaig del jefe del ministeri.

Li dich quí soch y 'l bon senyor m'invita á que prengui asiento y m'ofereix un cigarro.

—No tinga pór—me diu, rihent, al veure que jo titubejo y m'resisteixo á pèndrel,—no tingui pór; no es d'estanch...

—Vaja—li responch en lo mateix tó;—

Bon sastre es, si no m'enganyo, aquell que coneix lo panyo.

¿SERÀ VERITAT?

—Hola! ¿també fa versos?
 —Faig de tot; hasta las forsas. Ara mateix los espanyols, pera guanyarnos la vida, haurém de fer de tots los oficis. Jo venia...
 —Tè rahó, á veure. ¿Qué se li ofereix?
 —Volia parlarli dels emigrants...
 —De 'n Zorrilla y tots aquells? No 'n passi ansia. En Leon y Castillo me 'ls vigila pitjor que un sereno y sè tot lo que fan... y fins lo que no fan.
 —Aixó últim ho crech més que l' altre. Pero en fi, jo no vinch á parlarli dels emigrats, sinó dels emigrants que se 'n van á América...
 —Ah! Aixó son figas ó emigrats d' un altre cove: digui.
 —Ja s' hi ha fixat bè en aquest fenòmeno que avuy s' observa? ¿se 'n ha adonat de la espantosa corrent d' emigració que s' ha establert cap á América?
 —¡Vaya si m' hi he fixat! Jo me 'n adono de tot. ¡Oy quin un jo!...
 —¿Quí 'n tè la culpa d' aquesta emigració?
 —¿Quí? 'Ls poetas. Han entussiasmat á la gent ab las sèvas cansóns. y ara 'n toquém las conseqüencias. Jo recordo que no fa molts anys per tot arreu se cantava una cosa que comensava aixís:

«A América vamos
 la gloria á buscar...»

Y ara últimament, veig que s' ha fet molt popular aixó altre:

«El que quiera probar cosa buena,
 cosa buena,
 cosa buena,
 el que quiera probar cosa buena,
 que se venga aquí»

Aquí vol dir á allá.
 Vel'hi aquí l' origen de la emigració: la gent se 'n va á América á buscar la gloria y á probar la cosa buena.
 —Don Práxedes, no sabia que tingués tanta xispa.
 —¡Gracias! Es favor...
 —Per autor cómic no tindria preu, pero pèr president de un ministeri. 'l trobo massa de la broma.
 —¿Cóm! ¿Bromas jo? ¡Per riure estich! ¡Cóm las cosas van tan bè!...
 —Pues sábiga y entenga que la gent fuig á América, nó impulsada per las cansóns, sino apretada per la gana.
 —¿Gana al istiu? Jo 'm creya que en aquest temps tothom la perdía.
 —Potser sí; pero 'l poble espanyol ne tè tanta d' avançada del hivern, que al istiu encara n' hi queda... y n' hi sobra.
 —Vaja... al menos no podrá dir que no li sobra alguna cosa.
 —Parlém formalment. ¿No pot pendre providencias pera mitigar los horrors de la emigració?
 —¿Que jo prengui providencias? No més sè que n' hi haja una de providencia y encara aquesta es al cel y es difícil pèndre-la.
 —¿No comprén vosté que equestos infelissos que emigran van á morir de gana en terras extranyas?
 —¡Y bueno!

Morí á n' aquí ó morí allá,
 á aquell que 's mor. ¿qué li fá?

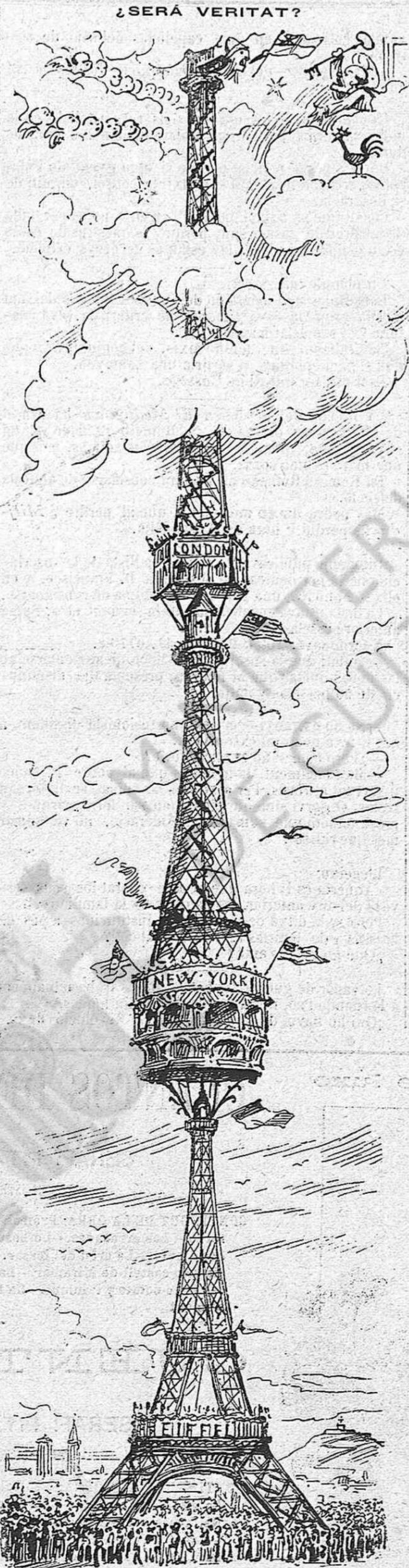
—¿No concéix que si 'l govern no mirés aquest assumpto ab tan desdeny y ab tanta apatia, podría deturar aquesta onada de gent que fuig, emportant en tal vegada l' últim vestigi de la prosperitat d' Espanya?—
 Aquí don Práxedes se rasca la barba un moment, y 'm diu posantse serio:
 —Amich meu, vull parlarli ab lo cor á la má. Veig y lamento la emigració que va á América. Comprench com vosté que aquesta gent fuig del foc per anar á parar tal vegada á las brasas. Estich convensut de que adoptant un altre sistema económic podría curarse aquesta espantosa llaga que 'ns rosega 'l cor...
 —¡Y donchs!
 —¡Y donchs! A pesar de que ho veig y ho comprench y ho lamento... no puch fer altra cosa que véureu, compèndreu y lamentarho. M' avergonyeixo de dirho: á Espanya la miserable política personal d' envejas y rivalitats ho esteriliza tot, ho mata tot, ho pudreix tot. Si necesito tots los instants del día pera evitar que 'm derribin del poder ¿cóm vol que pugui dedicarme á pensar si emigran més ó menos infelissos? ¿cóm vol que 'm cuydi dels altres, si no 'm queda temps pera cuydarme de mí?...
 —Pues deixi 'l poder...
 —¿Per qué? ¿Perque puji un altre que farà pitjor que jo? Tan per tan, val més que no 'm mogui.
 —¿Es dir que 'ls nostres mals no tenen remey?
 —¡'l remey ha de venir del govern, nó. Lo qui li digui lo contrari l' enganya...—
 En aquest moment entra un criat anunciant al general Cassola.
 —¿Veu?—me diu don Práxedes.—Ja 'ns destorban. Aquest vé total per dirme que si no 'l faig ministre aviat, quan s' obrin las Corts pronunciará un discurs fulminant contra mí. ¡Aixís está la política d' aquesta terra!—
 Y empenyentme ab suavitat cap á la porta, 'l senyor Sagasta 'm planta fora del despaig.

Aquesta conferencia no s' ha verificat, com ja poden compèndre Pero la publiquém com si fos certa, perque estém segurs de que si anessim á veure en Sagasta 'ns diria poch més ó menos lo que nosaltres li hem fet dir.

FANTÀSTICH

¡COSAS D' ESPANYA!

Com que sembla que 'ls moros, instigats per alguna *mano oculata*, intentan embestirnos com á toros y ab la cautela de sa rassa inculta, lo govern ha manat que sens tardansa lo *Pelayo*, famós barco de guerra fet, no hi ha molt, á Fransa, se presenti al davant d' aquella terra,

En vista del éxit de la torre Eiffel, los nort-americanos tractan de ferne una de més alta, y 'ls inglesos per no ser menos pensan construhirne un' altra més elevada encara que la de París y la de Nova-York. Pero Barcelona passará, com sempre, al davant de tothom, pues segons s' assegura, s' ha format una societat que comprará las tres torres citadas, las transportará aquí y las colocará l' una sobre l' altra al mitj de la plassa de Catalunya.

per probá als agarenos que encara qu' hem anat bastant á menos tenim barcos, capassos d' obrils lo cap ó de xafals los nassos.
 Lo mal es que si l' hora al fi venia d' estobá á aquella gent, resultaria que 'l *Pelayo*, ab sa proa acorassada y marcial gallardía, no podría tirar cap canonada, perque 'l millor vaixell de nostra armada encara avuy no porta artillería!

Ignoro si la trista *Lliga agraria* 'è l' *oidium*, ó la tenia solitaria ó alguna altra malura: lo cert es que la pobra está molt motxa y aviat, en carro ó cotxe, la veurém conduhí á la sepultura.
 Sembla que 'l senyor Bayo —qu' es un altre *Pelayo* que amenassa y no pèga, y per las senyas, tampoch tè canóns, balas ni curenyas,— veu la cosa perduda y coneix que 'l remat ja se li s' escampa, á causa d' un pagés que ab llengua ruda ha cantat, ensenyant tota la trampa.
 ¡Abur, Bayo! Permètim que li diga: ia *Lliga* que va fer... se li deslliga.

L' entramaliat Romero, veient que ja ningú se 'l escoltava y que la seva fama s' eclipsava, ha agafat una ploma, y ab salero y en estil campetxano, ha escrit un articlet bastant anárquich, per nó di anti-monárquich, y l' ha fet publicá en *El Guipuzcoano*.
 Aquest home es aixís. Al candeleró, es capás de portá al degolladero á tots los liberals; pero al trobarse apartat del poder, de tot s' olvida, falta al respecte, crida, aboca disbarats per esbravar-se, y, clavant lo que 's diu palos de cego, vol ser més liberal que en Prim y en Riego.
 ¡Quí sab! Si dura molt la cessantía, com ell se creu que tot s' ho pot permetre, es capás de torná á escriure algun día, aquell famós lletrero: ¡*Cayó!*... etc.

Ja avuy no es cap misteri que en Sagasta reforma 'l ministeri. Sembla que per no caure y suavisar las iras terroristas dels fieros gamazistas, donará una cartera al senyor Maura.
 ¿Que quí es aquest senyor? Pues es un tio que si bè no ha prestat serveys á Espanya, per engiponá un tio é intriga y fer sermóns, tè molta manya.
 Aquí ja 's sapigut que 'ls millors puestos, aquells que més carácter requereixen, per regla general se concedeixen, no als més intelijents, sinó als més llestos.

Quan las Corts s' obrirán ¡quina masega més tremenda 's prepara! Los polítichs ja esperan ab afany los moments crítichs: en que 's dará 'l senyal d' entrá á la brega. L' un desitja trinxá al senyor Sagasta, l' altre diu que farà ballá á en Romero, aquest creu que á n' en Martos prou l' aplasta, aquell vol á en Moret toca 'l pandero. Tothom pèl enemich tè á punt la corda, tothom vol que 'l seu nom quedi ben alt... y en mitj d' aquest ardor ¡ningú 's recorda del desgraciat sufragi universal!

C. GUMÀ.

UN SERMÓ FURIOS.

» los ulls fora del cap, reganyant las dents y ab las urpias clavadas á la barana del cubell, está 'l magistral de Vitoria, un ensotanat que cada més firma la nómina, perque edifiqui ab son exemple y ab sas paraulas de pau, caritat y concordia, á la gray dels católichs.

Sens dupte perque ab lo sou que l' Estat li paga puntualment haurá contret la costum de regalarse cada dematí ab un vaset d' ayguardent barrejat ab pólvora, tindrà las agallas que ha posat de relléu al dirigir-se desafortat als católichs de Haro, segons contan los periódichs de Zaragoza.

Encare que tal vegada 'l día del sermó furios, per agafar coratje, devía beure'n un parell de vasos.

O sino escoltémo:
 «Los governs tenen la culpa de tots los mals que sofreix la societat, consentint aqueixa llibertat de la premsa en la que 's nega l' existencia de Déu y s' afirma que no hi ha res més enllá de la tomba. Lo liberalisme es incompatible ab l' Iglesia.»

Al arribar á aquest punt escup un veterano, y continúa:
 «Anys endarrera hi hagué soldats plens de fè, que tenint ja pròxim lo triunfo de la seva causa, estamparen en son front la nota de cobarts celebrant, per diners, convenis ab los liberals.»

«Tenim enemichs de la Creu que deuen ser anomenats enemichs de la llum, y 'l nostre exercit déu pelear en contra d' ells fins á llansar la última gota de sanch.»

L' auditori estava enardit. Un dels llanús allí presents, exclamá ab véu de gos rabios:

—«¡Homés com aquest son los que fan falta!»

Y 'l magistral com si l' aixussessen, cridà:
«¡Formém milicias per combatre á aqueixas hordas im-
pías!»

Cent veus á coró.
—¡Armas!.. ¡Que 'ns donguin fusells!.. ¡Morin los libe-
rals!»

Res... una parodia bufa de la conjura dels Hugonots.
L' Ajuntament que 's trobava á la iglesia, se va desquitat
fentse acompayar á la Casa Consistorial al só del Himne
de Riego.

Aixó está molt bè; pero estaria millor que al fogós ma-
gistral de Vitoria li retiresen los aliments.

Y si no volen que un exemplar tan curiós se morís de
gana, podrian fer una cosa.

Precisament en Sagasta 's troba á San Sebastián, y á
San Sebastián van pescar l' altre dia una tunyina de 16
arrobas.

Vaja, que una tunyina de aquest tamany sembla feta
expresa pèl magistral de Vitoria.

P DEL O.

Marruecos reyna molta excitació
contra 'ls espanyols.

Y 'ls espanyols son tan tran-
quils qu' están preparant una
embaixada que vagi á visitar al
Emperador fentli de passada uns
quants regalos.

Entre aquests regalos n' hi ha
un de la reyna regent que con-
sisteix en un magnífich carruatje y un tronch de ca-
talls.

En vista de que en tot l' imperi de Marruecos no hi
ha més que camins de ferradura, es fácil que l' empe-
rador exclami al veure l' cotxe:

—Ara ja no mes falta que vinga una altra embaixada
y 'm regali una carretera.

Los periódichs conservadors demanan un govern de
forsa.

De manera qu' ells mateixos se firman la sentencia.
Un govern de forsa may podran constituirlo ells,
que després de quatre anys de dejunar están massa dé-
bils.

Per formar un govern de forsa necessitarian llogar
vuit ó nou camalichs.

Y 'ls camalichs, com á bons fills del poble, son par-
tidaris del sufragi universal.

En lo Congrés, en aquests moments, en lloch de di-
putats, hi ha mestres de casas que treballan.

Sempre farán més feyna 'ls mestres de casas, que 'ls
pares de la patria.

Una de las operaciones que han realisat últimament ha
sigut la d' elevar las estatuas dels reys católichs, dei-

xantlas colocadas en unas capellets del saló de ses-
sions.

—Mala senyal—deya un monárquich—los reys están
en capella.

La colocació de las estatuas dels reys católichs en la
indicada forma costará la triolera de cinch á sis cents
duros.

Dono aquesta noticia perque si algun vehi de Puig-
cercós arriba á llegirla li serveixi de consol, en mitj de
sa desgracia.

Consti que si aquell poble s' ensorra no es per falta
de mestres de casas, sino perque 'ls mestres de casas
están ocupats en elevar las estatuas dels reys católichs.

Un plan de 'n Cassola:

Constituir una federació dels grupos liberals deixant
á cada grupo la seva llibertat de criteri, la seva jeta-
tura y 'l seu estat major.

Naturalment que fentho aixís, del conjunt, més que
una situació política 'n sortiria una xantayna.

Es á dir: un treball de Cassola.

Lo director del periódich *El Mediodia* s' ha cansat
de militar á las ordres de 'n Romero Robledo y l' ha
enviat á dida, dihentli que pèls seus amichs, més que
una mare es una sogra.

En Romero Robledo may podrà consolar-se de aquesta
defecció.

May podrà dir ab més motiu, que al perdre 'l *Mitj-
dia* ha perdut l' hora de l' escudella.

Diumenje publicava 'l *Brusi* una llista de la suscrip-
ció oberta per dedicar un obsequi á D. Francisco, y en
ella s' hi notava una particularitat digna de consignarse.

La llista estava encabessada ab la següent nota: Suma
anterior pessetas 41, 403'02.

Y terminava: Total: Pessetas 41, 077'52.

Resultat: que la suscripció en lloch de augmentarse ab
las noves quotas que hi figuran, presenta una disminu-
ció de 26 pessetas y mitja.

—No ho extranyi—'m deya un fusionista dissident, á
qui li feya notar tal extranyesa.

—¿Pero cóm s' ho explica vostè?

—Molt fácilment. Ja fa temps que al pobre D. Quico
li surt tot al revés. Per aixó fins las sumas se li tornan
restas. Observi sino que fins quan van ferlo marqués y
creya tothom que sumaria consideració, no va sumar
més que ridícul.

Llegeixo:

«Aquesta es l' hora que no han cobrat los seus ser-
veys del any anterior, los banyers de la familia real.

Pero ¿y la ditxa de portar las institucions á pés de
brassos y de tenirlas ab l' aygua al coll?

¿Qué no val res aixó?

Lo vapor de guerra *Isabel II* que 's troba actualment
á Fernando Póo, demana que li envihin fondos.

¡Qui ho havia de dir, avants de la Revolució de Se-

tembre, quan los liberals eran deportats á aquella isla
inhospitalaria!

¡Qui ho havia de pensar que arribaria un temps en
que podria dirse:—*Isabel II* se troba á Fernando Póo
sense recursos.

Cálculs conservadors.

Al octubre 's modificará 'l govern entranthi á formar-ne
part en Gamazo y en Cassola.

Després vindrá D. Anton.

De manera que segons aquests cálculs en Cassola y en
Gamazo están destinats á servir d' encetalls per capde-
llar la troca conservadora.

Pero no temin.

La troca está per ara tan embullada, que tot capde-
llar es impossible.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Ca-ra-ssa.*
2. ANAGRAMA.—*Casat-Casta-Tacas-Tasca.*
3. GEROGLÍFICH.—*Qui fa un sistell, fa un covè.*

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

No serveix res de lo que envian los ciutadans: Ramón Campro-
dón, Aenis y C., J. B. Evetse, Jamalandu sol. E. Raymundo, Nas de
pedra, Quatre burots, May menchis, A. S., Ramonet, P. S. Pou, Ma-
ginet Petit, Josep Pèph y C., J. Xiet, Un tranquil, Floridor, Benet
Blada, Un sargento y F. Claramunt.

S' insertará alguna cosa de lo que envian los ciutadans: Nafiro,
J. T. Anguila, Nollia, Claveguera, Jorsona, Cap de Cindria, Fandi-
lleta, J. F., Quimet Mora, A. Colomé, J. Terri, Un xino, Alamaliv y
L. Mosca Diva.

Ciudadá J. P. y P. (Calaf:) falta sapiguer si era ja hora de tancar lo
despaix, pues si fos aixís no hi hauria motiu de queixa.—J. Ll. Ta-
rragona:) qui li va privar lo tocar l' orga? En la carta no ho diu:—
A. del Corral: l' article no va; la poesia resulta deslligada.—Messen
Borras: sonet mal amidat.—P. Galindayna: pensament de las dos
poesias molt bonich, pero esta pessimament desarrollat.—Follet:
¡estimando!—Marangy: xarada es massa violenta.—Ego sum: es in-
correcta. ¿No podria arreglarla?—M. Pujol: los seus dibuixos no ser-
veixen.—R. Roura: está molt bè, pero es massa seria.—E. Call's: si
tingués millor final, la poesia podria publicarse.—Tayedá: si fos més
concret y brillós, l' article aniria bè; ara no es insertab'e.—Pepet
del carril: aprofitarem alguna cosa de lo que envia.

IGRAN ÈXITI!

CANSONS DE LA FLAMARADA

per C. GUMÀ

Un elegantíssim tomo de 128 páginas, ab una cuberta ale-
górica, á dos tintas

!!!UNA PESSETA!!!

Se ven en la Llibreria Espanyola de Lopez, principals lli-
brerías, kioscos y á casa 'ls corresposals de LA CAMPANA y
La Esquella.

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Mitj, 20.*

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch. del Teatro, 21 y 23.

Novas publicaciones de lujo

CUENTOS DE LA VORA DEL FOCH

PER

SERAFÍ PITARRA (FREDERICH SOLER)

OBRA ILUSTRADA AB ESmero PER M. MOLINÉ

CONTINGUT DE LA OBRA: Prólech del autor.—Dedicatorias.—Las fillas del rey moro.—L' en-
terro.—Las arracadas.—Lo bosch y 'l jardí.—Lo collaret del ángel.—La prometensa.—Los
dos amors.—La creu del fossar.—Na Margalideta.—Tothom té una creu.—La ditxa y la glo-
ria ó lo castell de Miramar.—La mare cequeta.—Los colors de l' aygua.—Las rosas blan-
cas.—Lo comte y l' infant.—La font de las llágrimas.—Los dos anells.—Las pedras del mo-
nument.

CUENTOS DEL AVI

PER

SERAFÍ PITARRA (FREDERICH SOLER)

OBRA ILUSTRADA AB ESmero PER M. MOLINÉ

CONTINGUT DE LA OBRA: Prólech del autor.—La flor del taronger.—La nina y la rosella.—
Lo més bonich d' ella.—La Sivelleta, la Rosa y la Cinta.—Tot bressantla.—La tomba de
Na Ermesinda.—Las duas comtesas.—La mort de las flors.—Lo llas, la flor y la tarongina.—
Las duas capsetas.—Les arbres del mas.—Los pescadors de perlas.—Las moras y 'ls es-
barzers.—Los oficis d' en Peret.—Las onas.—La bonaventura.

Aquestas dos important obras que avuy s' han posat á la venta, son impresas ab esmero en bon
paper satinat y cada una forma un elegant tomo-en octau, encuadernat ab una preciosa cuberta al
cromo. Ab tot y aixó, cada obra val solsament

2 PESSETAS.

Se venen en totas las librerías, kioscos y corresposals d' aquest periódich y 'ls de *La Esquella
de la Torratxa.*